

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เทศบาลตำบลบ้านนา
อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ให้หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ (Integrity and Transparency : ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐยกระดับการดำเนินการของหน่วยงาน โดยมีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน เรื่อง การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเป็นการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based) ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบได้ การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและมีโอกาสที่จะเกิดขึ้น

ในการนี้ เทศบาลตำบลบ้านนา ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

๑. การสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม ไม่กระทำการทุจริตที่จะเกี่ยวข้องกับสินบน โดยได้มีการประกาศแสดงเจตจำนงต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ เสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการบริหารงานโดยนายกเทศมนตรีตำบลบ้านนา ซึ่งได้มีประกาศเจตจำนงว่าจะเป็นแบบอย่างที่ดีสร้างความสุจริตปราศจากการทุจริต เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านนา และให้คำมั่นที่จะนำพาคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล พนักงานจ้าง และลูกจ้างทุกคนปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการบริการให้กับประชาชน

๒. กฎระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงินและบัญชี โดยที่ในปัจจุบัน มีกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงปรับปรุงนโยบายอยู่ตลอดเวลา ซึ่งอาจทำให้มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสน ขาดความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางปฏิบัติดังกล่าว ซึ่งอาจก่อให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ ด้วยเหตุนี้ เทศบาลตำบลบ้านนา จึงมีการส่งเสริมให้จัดส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง การเงินและการบัญชีได้เข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานและลดโอกาสความเสี่ยงในด้านการรับผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถดำเนินการจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ (สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ) และสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตของเทศบาลตำบลบ้านนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดังนี้

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประเด็นการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ (ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับการสินบน)	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับ สินบน เพื่อช่วยให้การ พิจารณาอนุมัติ อนุญาต ง่ายขึ้น หรือได้รับการ ยกเว้น หรือไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย	๑x๑ (ต่ำ)	๑. ประกาศนโยบายและ No Gift Policy ทุก ปีงบประมาณ ๒. จัดทำแผนผังขั้นตอน การปฏิบัติงานตาม กฎหมาย เผยแพร่ ณ จุด ให้บริการและทางเว็บไซต์ ๓. จัดทำคู่มือการ ให้บริการประชาชน
๒. การใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การให้บริการ ตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรม เลือกปฏิบัติกับประชาชน ผู้มาติดต่อ โดยอาจใช้ อำนาจตามกฎหมายเพื่อ ช่วยเหลือญาติหรือพวก พ้อง	๑x๑ (ต่ำ)	๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ตามประมวลจริยธรรม/ หลักธรรมาภิบาล ๒. เปิดช่องทางการ ร้องเรียนเจ้าหน้าที่
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไป ตาม TOR ๒. เอื้อประโยชน์โดยการ เป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญากับ กิจการของญาติหรือพวก พ้อง	๑x๑ (ต่ำ)	๑. มีการอบรมความรู้ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. อบรมความรู้เกี่ยวกับ การขัดกันแห่ง ผลประโยชน์ ๓. ส่งเสริมให้มีการ เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้างบนเว็บไซต์ของ หน่วยงาน
๔. การบริหารงานบุคคล	๑. การประเมินผลการ ปฏิบัติงานเพื่อเลื่อน เงินเดือนไม่เป็นธรรม	๑x๑ (ต่ำ)	การกำหนดหลักเกณฑ์ การบริหารงานบุคคลที่ ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ประเด็นการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ (ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับการสินบน)	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
๕. การนำทรัพย์สินของ ราชการไปใช้ประโยชน์ ส่วนตัว	การใช้งานอุปกรณ์ต่างๆ ของหน่วยงาน การใช้ รถยนต์ส่วนกลางในช่วง วันหยุด	๑x๑ (ต่ำ)	จัดทำทะเบียนคุมการใช้ งานและตรวจสอบการใช้ งานอย่างเคร่งครัด
๖. การลงชื่อ ในสมุดเวลา การปฏิบัติราชการ ประจำวัน	มีการลงเวลาไม่ตรงกับ ความเป็นจริง	๑x๑ (ต่ำ)	จัดเก็บสมุดลงเวลา ประจำวันเมื่อถึงกำหนด ระยะเวลาลงชื่อ ปฏิบัติงาน

หมายเหตุ : การประเมินความเสี่ยงฯ อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- (๑) การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
- (๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- (๓) การจัดซื้อจัดจ้าง
- (๔) การบริหารงานบุคคล

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง / ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง / ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง / ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง / ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ ครั้ง / ปี

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนคำอธิบายได้ตามความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลการดำเนินงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษ ข้อมูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความ โปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบ ข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวสื่อที่อาดพาดพิงคนภายใน หน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

หมายเหตุ : ความปรับเปลี่ยนคำอธิบายได้ตามความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง